

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
ประเภทกลอนสุภาพ

ผู้สอน ครุณิสาชล รุ่งเนย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายหลักการอ่านออกเสียง
๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภท
กลอนสุภาพได้ถูกต้อง

มาถึงบางกรณีทวิโคก
ไอ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น
เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็ต้าน
ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ
ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า
เดี๋ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา
ไอ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง
นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ
ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์
แม้พูดชั่วตัวตายทำลายมิตร

ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
เหมือนนกไรรังเรออยู่เอกรา
ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย
เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทิ้งวิสัย
ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด
มีคนรักกรสถ้อยอร่อยจิต
จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา

นักเรียนคิดว่าบทอาชยานข้างต้น
เป็นบทร้อยกรองประเภทใด

มีวิธีการแบ่งวรรคตอนในการอ่าน
ที่ถูกต้องอย่างไร

มาถึงบางกรณีทีวี่ไศก
ไอ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น
เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็ต้านี้
ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ
ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า
เดี๋ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา
ไอ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง
นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ
ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์
แม่นพูดชั่วตัวตายทำลายมิตร

ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
เหมือนนกไรรังเรออยู่เอกรา
ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย
เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทิ้งวิสัย
ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด
มีคนรักกรสถ้อยอร่อยจิต
จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา

มาถึงบาง/ธรรณิ/ทวิโสภ
โอสุธา/หนาแน่น/เป็นแผ่นพื้น
เมื่อเคราะห์ร้าย/กายเรา/ก็เท่านั้น
ล้วนหนามหนีบ/เจ็บแสบ/คับแคบใจ
ถึงเกร็ดย่าน/บ้านมอญ/แต่ก่อนเก่า
เดี๋ยวนี้มอญ/ถอนไรจุก/เหมือนตุ๊กตา
โอสัมณ/ผันแปร/ไม่แท้เที่ยง
นี่หรือจิต/คิดหมาย/มีหลายใจ
ถึงบางพูด/พูดดี/เป็นศรีศักดิ์
แมนพูดชั่ว/ตัวตาย/ทำลายมิตร

ยามวิโยค/ยากใจ/ให้สะอื้น
ถึงสี่หมื่น/สองแสน/ทั้งแดนไตร
ไม่มีที่/พสุธา/จะอาศัย
เหมือนนกไร่/รังเร่/อยู่เอกรา
ผู้หญิงเกลา/มวยงาม/ตามภาษา
ทั้งผ้าหน้า/จับเขม่า/เหมือนชาวไทย
เหมือนอย่างเยี่ยง/ชายหญิง/ทิ้งวิสัย
ที่จิตใคร/จะเป็นหนึ่ง/อย่าพึงคิด
มีคนรัก/รสถ้อย/อร่อยจิต
จะชอบผิด/ในมนุษย์/เพราะพูดจา

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ

การอ่านออกเสียงบท ร้อยกรอง

เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน ซาบซึ้งในรส
ของบทประพันธ์ ซึ่งต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และ
ท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด มีวิธีออกเสียง
ได้ ๒ อย่าง คือ ออกเสียงการอ่านร้อยแก้วและทำนองเสนาะ

การอ่านออกเสียง แบบร้อยแก้ว

ต้องคำนึงถึงวรรคและจังหวะคำภายในวรรค
ของคำประพันธ์แต่ละชนิด

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ทำนองเสนาะ

- ๑) ใช้ทำนองตามชนิดของคำประพันธ์
- ๒) ออกเสียงตามแผนบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด
- ๓) คำท้ายบาทและท้ายบทที่เป็นเสียงจัตวาเอื้อนเสียงสูง
เป็นพิเศษ

หลักการอ่านออกเสียงบท ร้อยกรอง

๑. มีความรู้ความเข้าใจฉันทลักษณ์ของบทประพันธ์ที่จะอ่าน
๒. ฝึกอ่านออกเสียงแบบร้อยแก้วก่อน เพื่อให้รู้จังหวะวรรคตอน การส่งสัมผัส และการใช้น้ำเสียง
๓. ฝึกอ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขระวิธี

หลักการอ่านออกเสียงบท ร้อยกรอง

๔. อ่านออกเสียงให้กังวานชัดเจน เพื่อให้เกิดรสคำและ
ทำนองที่ไพเราะจับใจ ไม่ควรตัดเสียง
๕. ฝึกการอ่านเอื้อสัมผัส คือ การแปรเสียงอ่านให้รับสัมผัสกับ
คำต่อไป เช่น **คิดถึงบาทบพิตรอดิศร** ต้องอ่านว่า
“อะ – ดี – สอน”

หลักการอ่านออกเสียงบท ร้อยกรอง

๒. มีสมาธิมั่นคงในการอ่าน โดยเฉพาะการบังคับเสียง
ให้สูง ต่ำ ดัง ค่อย และไพเราะ ในการอ่านออกเสียง
บทร้อยกรอง อาจใช้เครื่องหมายกำกับจังหวะ

เครื่องหมายกำกับจังหวะ

- / แทนจังหวะเสริม คือ การหยุดเสียงอ่านภายในวรรค
- // แทนจังหวะหลัก คือ การหยุดเสียงอ่านเมื่อจบวรรคเป็นช่วงยาวกว่าจังหวะเสริม

การอ่านกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพ หรือกลอนแปด เป็นคำประพันธ์ประเภท
หนึ่งที่มีจำนวนคำแต่ละวรรคประมาณ
๗ - ๙ คำ **แต่ที่นิยมคือ ๘ คำ** การอ่านกลอนสุภาพ
นิยมอ่านเสียงสูง ๒ วรรค และเสียงต่ำ ๒ วรรค

การอ่านแบ่งจังหวะวรรค กลอนสุภาพ

วรรคละ ๗ คำ	อ่าน ๒ / ๒ / ๓/	๐๐ /๐๐/๐๐๐
วรรคละ ๘ คำ	อ่าน ๓ / ๒ / ๓/	๐๐๐ /๐๐/๐๐๐
วรรคละ ๙ คำ	อ่าน ๓ / ๓ / ๓/	๐๐๐ /๐๐๐/๐๐๐

ไปฟังบทอาขยาน
เรื่อง นิราศภูเขาทอง กันเถอะ

นิราศภูเขาทอง

ขอขอบคุณ golden mountain by lunguat

<https://www.phuttha.com/ศาสนสถาน/วัดไทย/วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร>

25-04-62 lunguat

คลิปเสียงจาก : คุณครุณัสนันท์ ครุฑมาศ

ครูภาษาไทยโรงเรียนวัดดอนผิงแดด (ผลสิริราษฎร์รังสรรค์)

มาถึงบางกรณีทวิโสภ
โอสุราหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น
เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็ต้าน
ล้นหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ
ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า
เดี๋ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา
โอสัมณณ์ผันแปรไม่แท้เที่ยง
นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ
ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์
แม้พูดชั่วตัวตายทำลายมิตร

ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอย
ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
ทั้งมัดหน้าจับเขมาเหมือนชาวไทย
เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทั้งวิสัย
ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด
มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต
จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา

นิราศภูเขาทอง : สุนทรภู่

สรุปและทบทวนความรู้
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
ประเภทกลอนสุภาพ

